

[Statsministeren.]

tinget stort set enige om, at der ikke skulle foretages nogen af de indgreb, regeringen nu her har foreslået. Men jeg synes også, vi alle har pligt til at drage lære af de erfaringer, vi indhøstede i 1961.

Hvordan gik det så efter 1961? Det gik netop sådan, at stigningen i pengeindkomsterne medførte stigninger i priser, medførte en så stærk forøgelse af det hjemlige forbrug, at vi fik en afmattet, en afdæmpet stigning i eksporten. I 1962 måtte vi så gribe ind, og alle erindrer, at det blev med engrosomsen. Men vi måtte også samtidig drage den lære, at den bevægelse, der var sat i gang i 1961, til trods for indgrebet — som jo var ganske kraftigt og af en helt anden størrelsesorden, end der her er tale om — alligevel fortsatte med sine uheldige udviklingstendenser igennem 1962. Dette måtte derfor nødvendiggøre den helheds-løsning, der blev gennemført i 1963, og først derefter var situationen rettet op.

Jeg er ganske sikker på, at den første socialdemokratiske ordfører, hr. J. O. Krag, vil være enig med mig i den bedømmelse, jeg her har givet, og derfor også vil være enig med mig i, at man ikke bør tillade en gentagelse af det, der dengang skete, og at vi i fællesskab skal drage lære af de fejltagelser, om man vil, eller de erfaringer, vi har gjort.

Den anden socialdemokratiske ordfører, hr. Per Hækkerup, sagde: socialdemokratiet vil gerne give regeringen fair play. Det synes jeg, der er grund til at takke for. Det er jo den gode vilje, man skal se på. Men det må også konstateres, at det ikke er altid, evnerne står mål med den gode vilje. For hvad var det, hr. J. O. Krag gjorde? Hr. J. O. Krag sagde til mig: aldrig har vel en statsminister grebet en situation mere forkert an. Man forsøger at skubbe ansvaret fra sig ved at sige, at organisationerne har et medansvar for den økonomiske udvikling. Man indkalder organisationerne til drøftelse uden at sige, hvad det nøjagtigt er, man vil have, de skal gøre, og man truer med skatteforhøjelse.

Se, nu har jeg en ganske klar fornemmelse af, at hvis regeringen ikke på forhånd havde sagt, at alternativet var skatteforhøjelser, ville vi i dag have fået en forfærdende hård kritik fra socialdemokratiet, fordi vi ikke havde gjort opmærksom på,

hvad alternativet var. Den fornemmelse har jeg så meget mere, som jeg vil bede hr. J. O. Krag tænke tilbage på den situation, han stod i, da han i 1964 efter et valg skulle danne regering. Hvad var det nemlig hr. J. O. Krag da gjorde? Jo, han startede med som regeringschef at gøre nøjagtig det samme, som jeg har gjort. Han indkaldte til et møde med erhvervslivets organisationer og arbejdsmarkedets parter. Og hvad sagde hr. J. O. Krag til dem? Han sagde: „Nogle af de beslutninger, der skal træffes, er regeringens, men de væsentligste politiske afgørelser må forelægges folketinget. For arbejdsmarkedets vedkommende træffes beslutningerne af organisationerne gennem forhandling. Der er altså i disse afgørelser mange, der har et ansvar.“

Hvad gjorde hr. J. O. Krag videre? Han kom med en opfordring nøjagtig mægt til den, denne regering kom med. Hr. J. O. Krag sagde:

„Regeringen nærer tillid til, at parterne vil vise evne til at skabe en sådan løsning.“

Hvad var det videre, der blev sagt?

„Det, man beslutter på ét område, har konsekvenser for de beslutninger, der træffes på de andre områder.“

Endelig kommer så måske det, der allerstærkest sætter i relief, at viljen, om end den er god, ikke er overvældende. For hr. J. O. Krag sluttede med at sige:

„En udvidelse af pengeindkomsterne ud over dette snævre spillerum vil ikke føre til en stigning i realindtægterne, men vil udløse højere priser eller højere skatter og afgifter.“

Var det en trussel? Var det ikke en oplysning til arbejdsmarkedets parter? Var det ikke nøjagtig det samme, regeringen nu gjorde? Var det ikke nøjagtig det samme, jeg gjorde, da jeg sagde, at hvis vi ikke fik de frivillige løsninger, som også hr. J. O. Krag efterlyste, ville vi komme til at gennemføre højere skatter og afgifter?

Hvad skete så? Jo, der skete det, at vi efter den daværende regerings opfattelse ikke fik en tilfredsstillende frivillig løsning af den del, som lå uden for regeringens og folketingets direkte ansvarsområde, og så fik vi afgiftsforhøjelser. Der er ingen politisk interesseret, og specielt ingen, der var med-